

Úvodní stránka>Vaše práva>Oběti trestných činů>Odškodnění>Pokud se má o mé žádosti rozhodnout v této zemi

Pokud se má o mé žádosti rozhodnout v této zemi

Lotyšsko

Za jaký druh trestného činu mohu být odškodněn?

Oběť má nárok na státní odškodnění, pokud úmyslně spáchaný trestný čin způsobil smrt osoby, oběť utrpěla těžkou nebo středně těžkou nemajetkovou újmu, oběť se stala objektem sexuálně motivovaného útoku, oběť je obětí obchodování s lidmi nebo se oběť nakazila virem lidské imunitní nedostatečnosti (HIV) nebo hepatitidou typu B či C.

Za jaký druh újmy mohu být odškodněn?

Státní odškodnění můžete získat za morální újmu, fyzické utrpení a ztrátu na majetku v důsledku úmyslně spáchaného trestného činu.

Mohu získat odškodnění, pokud jsem příbuzný oběti nebo osoba závislá na oběti, jež zemřela v důsledku trestného činu? Které příbuzné nebo závislé osoby mohou získat odškodnění?

Pokud osoba zemřela v důsledku trestného činu, oběti v trestním řízení může být příbuzný zemřelého (snoubenec, manžel, rodiče, prarodiče, děti, vnoučata, sourozenci, jakož i osoby, s nimiž dotyčná fyzická osoba společně bydlela a měla společnou (nikoli sdílenou) domácnost).

Pokud osoba zemřela v důsledku trestného činu nebo oběť zemřela a nepožádala o státní odškodnění nebo o státní odškodnění požádala, ale nezískala je, máte nárok získat státní odškodnění. Musíte však požádat subjekt, který vede řízení (policii, státní zastupitelství, soud), aby vás uznal jako oběť v příslušném trestním řízení.

Mohu získat odškodnění, pokud jsem příbuzný oběti nebo osoba závislá na oběti, jež přežila trestný čin? Které příbuzné či závislé osoby mohou získat odškodnění v takovém případě?

Jako příbuzný oběti nebo osoba závislá na oběti, pokud oběť trestný čin přežila, nemáte na státní odškodnění nárok. V tomto případě má nárok na státní odškodnění sama oběť.

Mohu získat odškodnění, pokud nejsem státním příslušníkem některé ze zemí EU?

Státní odškodnění můžete získat, i když nejste státním příslušníkem některé ze zemí EU.

Mohu žádat odškodnění od této země, pokud zde žiji nebo odsud pocházím (tato země je zemí mého bydliště nebo státní příslušnosti), i když byl trestný čin spáchan v jiné zemi EU? Mohu tak učinit místo toho, abych požadoval odškodnění v zemi, kde k trestnému činu došlo? Pokud ano, za jakých podmínek?

Pokud byl trestný čin spáchan v jiném členském státě EU, máte nárok požadovat odškodnění od členského státu EU, v němž byl trestný čin spáchan, přímo nebo prostřednictvím Správy právní pomoci (*Juridiskās palīdzības administrācija*).

Musím trestný čin oznámit nejdříve policii, abych mohl požadovat odškodnění?

Trestný čin musíte policii oznámit.

Abyste mohli požadovat státní odškodnění, musí být zahájeno trestní řízení, v němž jste uznáni jako oběť v trestním řízení rozhodnutím subjektu, který vede řízení (policie, státního zastupitelství, soud).

Musím počkat na výsledek policejního vyšetřování či trestního řízení, než mohu podat žádost o odškodnění?

Abyste mohli podat žádost o státní odškodnění, nemusíte čekat na pravomocné rozhodnutí subjektu, který vede řízení (policie, státního zastupitelství, soud). Aby mohla Správa právní pomoci rozhodnout o vyplacení nebo nevyplacení státního odškodnění, musí subjekt, který vede řízení (policie, státní zastupitelství, soud), poskytnout tyto informace:

čas a místo spáchání trestného činu;

popis trestného činu, forma provinění pachatele stanovená v okamžiku předání zprávy s informacemi, datum zahájení trestního řízení a jednacím číslem trestní věci;

informace o osobě uznané jako oběť v trestním řízení;

informace o osobě, která je uznána jako zástupce oběti v trestním řízení, pokud oběť uplatňuje svá práva prostřednictvím zástupce;

povaha újmy způsobené v důsledku trestného činu (smrt osoby, závažnost zranění, sexuálně motivovaný útok, stopy obchodování s lidmi nebo prokázaný virus HIV, prokázaná hepatitida typu B nebo C);

datum odborných zjištění, číslo dokumentu a osoba, která odborné vyšetření provedla;

počet osob, které byly uznány jako oběti v témž trestním řízení týkajícím se smrti osoby a informace o těchto osobách.

Musím nejprve požadovat odškodnění od pachatele – pokud byl identifikován?

Nejste povinni nejprve požadovat odškodnění od pachatele. Státním odškodněním není dotčeno právo oběti požadovat odškodnění v trestním řízení podáním žádosti o odškodnění újmy v jakékoli fázi trestního řízení až do zahájení projednávání věci u soudu prvního stupně a v občanském řízení vznesením nároku před soudem, pokud se domníváte, že jste nebyli odškodněni v plném rozsahu.

V případě, že pachatel nebyl identifikován nebo nebyl odsouzen, mohu přesto uplatnit nárok na odškodnění? Pokud ano, jaké důkazy musím předložit na podporu své žádosti?

Nárok na státní odškodnění máte také v případě, že pachatel nebo jeho spolupachatel není identifikován nebo není trestně odpovědný.

K žádosti o státní odškodnění byste měli připojit zprávu od subjektu, který vede řízení (policie), s nezbytnými informacemi.

Je stanovena lhůta, v níž musím žádost o odškodnění podat?

Žádost o státní odškodnění musí být podána Správě právní pomoci do jednoho roku ode dne, kdy jste byli uznáni jako oběť nebo kdy jste se dozvěděli o skutečnostech, které vás k podání žádosti opravňují.

Na jaké ztráty a výdaje se odškodnění vztahuje?

Státní odškodnění se vztahuje na morální újmu, fyzické utrpení nebo ztrátu na majetku v důsledku trestného činu, aniž by se rozlišoval druh škody, pro kterou se státní odškodnění vyplácí. Výše státního odškodnění je stanovena v zákoně „o státním odškodnění obětí“ (*Likums par valsts kompensāciju cietušajiem*) podle důsledků vyplývajících z trestného činu.

Vyplácí se odškodné jednorázově, nebo v měsíčních splátkách?

Státní odškodnění se vyplácí formou jednorázové platby, která se převede na účet u platební instituce uvedené v žádosti.

Jak by mé vlastní jednání ve vztahu k trestnému činu, můj trestní rejstřík nebo nedostatečná spolupráce během řízení o odškodnění mohly ovlivnit mou šanci na získání odškodnění a/nebo vyšší částky, kterou dostanu?

Výši státního odškodnění může ovlivnit charakteristika trestného činu, například pokud je trestný čin spáchán ve stavu silného duševního rozrušení, při překročení mezí nutné sebeobrany nebo při porušení podmínek zajištění osoby. V těchto případech se výše státního odškodnění podle důsledků trestného činu snižuje o 50 %.

Pokud Správa právní pomoci neobdrží požadované informace do patnácti dní, může svým rozhodnutím vyplacení státního odškodnění zamítnout.

Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o státní odškodnění vám v tomto případě nebrání podat Správě právní pomoci žádost o odškodnění opakovaně v souladu s postupy pro podání žádosti.

Jakým způsobem by mohla má finanční situace ovlivnit mou šanci na získání odškodnění a/nebo jeho výši?

Vaše finanční situace neovlivní vaši šanci získat státní odškodnění a/nebo výši odškodnění.

Pokud jste obdrželi náhradu škody způsobené trestným činem od pachatele nebo jiné osoby namísto pachatele, výše státního odškodnění se snižuje o částku již obdržené náhrady škody.

Existují nějaká další kritéria, která by mohla ovlivnit mou šanci na získání odškodnění a/nebo jeho výši?

Zákon o státním odškodnění obětí stanoví další kritéria, která mohou ovlivnit vaši šanci na získání odškodnění a/nebo jeho výši. Například:

pokud následkem trestného činu nastane souběh několika důsledků, státní odškodnění se vyplácí podle nejzávažnějšího důsledku trestného činu,

pokud následkem trestného činu dojde ke smrti několika osob a několik osob je uznáno jako oběti v trestním řízení, státní odškodnění se pro tyto oběti vyplácí poměrně k počtu obětí,

pokud po vyplacení odškodnění subjekt, který vede řízení (policie, státní zastupitelství, soud), uzná další osobu jako oběť ve stejném trestním řízení týkajícím se smrti osoby v důsledku trestného činu, státní odškodnění se vyplácí ve stejné výši, v jaké bylo vyplaceno oběti nebo obětem.

Jakým způsobem se odškodnění vypočítá?

Maximální výše státního odškodnění, které má být vyplaceno jediné oběti trestného činu, dosahuje pětinašobku minimální měsíční mzdy stanovené v Lotyšské republice. Výše státního odškodnění, které má být vyplaceno, se vypočítá s přihlédnutím k výši minimální měsíční mzdy určené v době, kdy byla daná osoba uznána jako oběť.

Odškodnění se vyplácí:

pokud nastala smrt osoby – ve výši 100%;

pokud bylo oběti způsobeno těžké ublížení na zdraví nebo byl trestný čin klasifikován jako znásilnění, sexuální násilí nebo jiný sexuálně motivovaný útok nebo je oběť obětí obchodování s lidmi – ve výši 70%;

pokud bylo oběti způsobeno středně těžké ublížení na zdraví nebo se oběť stala objektem sexuálně motivovaného útoku, s výjimkou případů stanovených v článku 2, nebo se oběť nakazila virem HIV nebo hepatitidou typu B či C – ve výši 50%.

Je stanovena minimální/maximální částka, která může být přiznána?

Maximální výše státního odškodnění činí pětinašobek minimální měsíční mzdy stanovené v Lotyšské republice, avšak minimální výše státního odškodnění představuje 50 % maximální výše státního odškodnění. Pokud se minimální měsíční mzda změní, výše státního odškodnění se rovněž změní.

Očekává se ode mne, že uvedu částku ve formuláři žádosti? Pokud ano, budou mi poskytnuty pokyny ohledně jejího výpočtu nebo ohledně jiných aspektů?

Ve formuláři žádosti o státní odškodnění nemusíte uvádět částku, neboť výši státního odškodnění stanoví **zákon o státním odškodnění obětí**.

Budou z odškodnění vyplaceného daným orgánem nebo subjektem odečteny částky, které obdržím za své ztráty z jiných zdrojů (jako je pojištění prostřednictvím mého zaměstnavatele nebo systému soukromého pojištění)?

Odškodnění, které obdržíte z jiných zdrojů (například prostřednictvím zaměstnavatele nebo systému soukromého pojištění), se od výše státního odškodnění neodečítá.

Mohu obdržet zálohu na odškodnění? Pokud ano, za jakých podmínek?

Zálohu na státní odškodnění obdržet nemůžete.

Mohu získat doplňující nebo dodatečné odškodnění (např. v důsledku změny okolností nebo zhoršování zdraví atd.) po vydání hlavního rozhodnutí?

Pokud jste obdrželi státní odškodnění a pravomocné rozhodnutí konstatuje, že jste následkem trestného činu utrpěli závažnější důsledky, můžete obdržet rozdíl mezi výší vyplaceného státního odškodnění a splatnou částkou.

Jaké podpůrné doklady musím ke své žádosti přiložit?

Pokud nebyl v okamžiku podání žádosti o státní odškodnění pravomocný rozsudek v trestním řízení dosud vyneseno, měli byste k žádosti o státní odškodnění připojit zprávu od subjektu, který vede řízení (policie, státní zastupitelství, soud), s uvedením těchto informací:

čas a místo spáchání trestného činu;

popis trestného činu, forma provinění pachatele stanovená v okamžiku předání zprávy s informacemi, datum zahájení trestního řízení a jednacím číslem trestní věci;

informace o osobě uznané jako oběť v trestním řízení;

informace o osobě uznané jako zástupce oběti v trestním řízení;

povaha újmy způsobené v důsledku trestného činu (smrt osoby, závažnost zranění, sexuálně motivovaný útok, stopy obchodování s lidmi nebo prokázaný virus HIV, prokázaná hepatitida typu B nebo C);

datum odborných zjištění, číslo dokumentu a osoba, která odborné vyšetření provedla;

počet osob, které byly uznány jako oběti v témž trestním řízení týkajícím se smrti osoby a informace o těchto osobách.

Pokud je trestní řízení v okamžiku podání žádosti o státní odškodnění ukončeno, měli byste k žádosti o státní odškodnění připojit pravomocné rozhodnutí subjektu, který vedl řízení, a exekuční titul, pokud odškodnění stanovené v pravomocném rozhodnutí nebylo vyplaceno nebo bylo vyplaceno pouze částečně.

Je třeba zaplatit nějaké správní nebo jiné poplatky poté, co je žádost podána a zpracovává se?

Proces posuzování žádosti o státní odškodnění je bezplatný.

Který orgán rozhoduje o žádostech o odškodnění (ve vnitrostátních věcech)?

O vyplacení státního odškodnění nebo o jeho zamítnutí rozhoduje Správa právní pomoci.

Kam mám žádost zaslat (ve vnitrostátních věcech)?

Abyste získali státní odškodnění, musíte žádost o státní odškodnění zaslat Správě právní pomoci na tuto adresu: Pils laukums 4, Rīga, LV-1050.

Musím být přítomen během řízení, a/nebo když se rozhoduje o mé žádosti?

Vaše přítomnost v procesu posuzování žádosti o státní odškodnění a během rozhodování o vyplacení nebo nevyplacení státního odškodnění se nevyžaduje.

Jak dlouho to (přibližně) trvá, než obdržím od daného orgánu rozhodnutí o žádosti o odškodnění?

Správa právní pomoci rozhodne o vyplacení nebo nevyplacení státního odškodnění do jednoho měsíce od obdržení žádosti o odškodnění a rozhodnutí zašle na adresu uvedenou v žádosti o odškodnění.

Pokud Správa právní pomoci vyžaduje další informace od vás nebo od subjektu, který vede řízení (policie, státní zastupitelství, soud), lhůta pro rozhodnutí se pozastaví až do obdržení všech požadovaných informací.

Pokud s rozhodnutím orgánu nejsem spokojen, jak ho mohu napadnout?

Rozhodnutí Správy právní pomoci o vyplacení nebo nevyplacení státního odškodnění můžete napadnout ve lhůtě jednoho měsíce od nabytí právní moci, a to tak, že u Správy právní pomoci podáte příslušný návrh, který bude postoupen Ministerstvu spravedlnosti.

Kde mohu získat potřebné formuláře a další informace o tom, jak podat žádost?

Formulář Žádosti o státní odškodnění a informace o jeho vyplnění získáte:

na portálu (<https://www.latvija.lv/en>),

na internetových stránkách Správy právní pomoci (<https://www.jpa.gov.lv/par-mums-eng>) v sekci „Služby“,

od Správy právní pomoci – Pils Laukums 4, Riga (v pracovní době),

od subjektu, který vede řízení (policie, státního zastupitelství nebo soud),

voláním na bezplatnou informační linku +371 800001801 (v pracovní době).

Existuje speciální telefonní linka nebo internetové stránky, které mohu využít?

Můžete využít bezplatného telefonního čísla +371 116006 („Linka pomoci pro oběti trestného činu“) denně od 7:00 do 22:00, kde můžete získat:

emoční a psychologickou podporu pro oběti trestných činů,

informace o procesních právech obětí (např. o právech v trestním řízení, právech na náhradu škody, státní odškodnění atd.), dostupných službách a stávajících službách podpory pro oběti.

Můžete rovněž využít internetové stránky (<https://www.cietusajiem.lv/en/>).

Mohu si vyžádat při přípravě žádosti právní pomoc (pomoc od právníka)?

K podání žádosti o státní odškodnění nepotřebujete právní pomoc. Potřebnou asistenci během procesu podávání žádosti o státní odškodnění poskytuje Správa právní pomoci.

Existují nějaké organizace na podporu obětí, které mi mohou pomoci požadovat odškodnění?

Sdružení „Skalbes“ nabízí na telefonním čísle +371 116006 bezplatnou „Linku pomoci pro oběti trestných činů“ (denně od 7:00 do 22:00) a poskytuje obětem trestných činů emoční a psychologickou podporu, informace o procesních právech obětí (např. o právech v trestním řízení, právech na náhradu škody, státní odškodnění atd.), dostupných službách a stávajících službách podpory pro oběti.

Poslední aktualizace: 19/03/2019

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.